

PRODUCT-INFO

AARDBEIEN

Rapportnummer.: PT9837

SIGN: R978-98/37
EX. NO.
MLV: 1996220512

Auteur: Jan Boon
Productschap Tuinbouw
Afdeling Marktstructuur
Den Haag, mei 1998

163 9433 - 1998

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de uitgever of auteur (Productschap Tuinbouw, Postbus 90403, 2509 LK Den Haag, telefoon 070-3041234).

Inhoudsopgave

1. SAMENVATTING	3
2. 2. NEDERLAND	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Veilinggebeuren	8
2.3 Export	10
2.4 Import	11
3. WERELDWIJD	12
3.1 Productie	12
3.2 Export	12
3.3 Wereldimport	13
4. LANDEN	14
4.1 Europese Unie	14
4.2 Spanje	15
4.3 Italië	17
4.4 Polen	19
4.5 Japan	21
4.6 België	22
4.7 Verenigd Koninkrijk	23
4.8 Duitsland	25
5. BIJLAGEN	27
5.1 Wereldproductie	27
5.2 Wereldexport	28
5.3 Wereldimport	29
5.4 Import verse aardbeien EU-landen	30
5.5 Export verse aardbeien EU-landen	31
5.6 Import bevroren aardbeien in EU-landen	32
5.7 Uitvoer bevroren aardbeien uit EU-landen	33

1. SAMENVATTING

WEER BEPAALDE AARBEIENSEIZOEN 1997

In vrijwel heel West-Europa hebben de aardbeien vorig jaar te lijden gehad onder slechte weersomstandigheden. Zowel in Nederland, als in België, als in Engeland was de oogst van aardbeien in de tweede helft van juni en de eerste helft van juli kleiner dan normaal in die tijd van het jaar. Naast een kleinere productie had het slechte weer ook gevolgen voor de kwaliteit. De Duitse aardbeienteelt in de vollegrond ondervond minder problemen van het weer. Al met al brachten de Nederlandse aardbeien tijdens de oogstpiek in Nederland hoge prijzen op. Gemiddeld over heel 1997 brachten de aardbeien op de Nederlandse veilingen ruim f6,- per kg op. In 1996 gingen ze van de hand voor ongeveer f4,50 en in 1995 voor nog geen f4,-. Het valt op dat ondanks de schommelingen in het aanbod de omzet aan aardbeien op de veiling steeds een waarde heeft van f110.000 tot f120.000.

Het is nog te vroeg om over 1998 een uitspraak te doen. Het weer speelt een heel belangrijke rol. Het gewas staat er nu goed bij. Feit is wel dat er in België veel is aangeplant. Ook in Duitsland is het areaal wat uitgebreid.

Normaal beeld glasaardbeien

Er zijn vrijwel jaarrond Nederlandse aardbeien beschikbaar. Zelfs in de donkere wintermaanden komen er Nederlandse aardbeien op de markt. De aanvoer van aardbeien van onder glas komt in april op gang. In april was het aanbod van glasaardbeien klein waardoor de prijs in die maand uitkwam op gemiddeld f7,50 per kg. In mei lag de aanvoer op een normaal niveau. De prijs zakte terug naar gemiddeld over de hele maand iets meer dan zes gulden per kg. Gemiddeld hebben aardbeien van onder glas in 1997 op de veiling ca. f7,- opgebracht. Dat was meer dan in 1995 en 1996 toen er resp. f5,55 en f6,15 voor Nederlandse glasaardbeien werd betaald.

In juni komt het "echte" seizoen op gang. Het afgelopen jaar kenmerkte zich zoals gezegd door een klein aanbod in het hoogseizoen. In juni bleef de veilingaanvoer beperkt tot maar 3.750 ton. Ca. 1.000 ton minder dan in 1996 en nog veel minder dan in de jaren daarvoor. In juli werd er absoluut gezien met 4.800 ton weliswaar meer aangevoerd maar vergeleken met de aanvoeren in deze maand in voorgaande jaren was het bitter weinig. In augustus was er weer wel sprake van een vrij normaal aanbod. De doorsneeprijs voor vollegronds aardbeien

over 1997 is uitgekomen op ca. f5,50 per kg. Dat is rond de f2,- meer dan in de beide voorgaande jaren . Het kleine aanbod in juni en juli moet gezocht worden in voor aardbeien slecht weer. Er viel veel neerslag en de temperaturen waren aan de bescheiden kant.

Veel naar Engeland

Ondanks het aanmerkelijk kleinere aanbod is de export van Nederlandse aardbeien vorig jaar maar 6 procent achtergebleven bij die in 1996. Vergeleken met de jaren daarvoor is er in het afgelopen jaar zelfs meer uitgevoerd. Het is vooral de Engelse markt waar steeds meer Nederlandse aardbeien kunnen worden afgezet. Het afgelopen jaar is er ook veel naar België gegaan. Doordat de oogst in Duitsland niet tegenviel was de zuigkracht van deze markt geringer waardoor de export naar dit land sterk afnam. Italië en Frankrijk zijn ook goede afnemers van Nederlandse aardbeien. In het afgelopen jaar was het aanbod echter te klein en de aanzuigende werking van de Engelse en Belgische markt te groot waardoor de export naar die beide landen ook achterbleef bij die in 1996.

Juli is nog steeds de topmaand voor de export maar er zijn de laatste jaren vooral in augustus steeds meer Nederlandse aardbeien in het buitenland afgezet.. Die groei kon in 1997 niet voortgezet worden. Dat was vooral het gevolg van een te klein aanbod. Op zich is de bijna 3.400 ton die in augustus de grens over ging niet slecht.

Import uit Spanje

Vorig jaar is er naar schatting ca. 18.500 ton aardbeien ingevoerd in Nederland. De meeste aardbeien komen uit Spanje. Vorig jaar naar schatting zo'n 8.000 ton. Dat was wat meer dan in de twee voorgaande jaren. Toen bleef het Spaanse aanbod door slecht weer achter. België is niet zover achter Spanje de tweede leverancier van aardbeien aan Nederland. Aangezien ook in België het aanbod vorig jaar klein was. Is er vorig jaar minder uit België ingevoerd dan in 1996. Polen is de derde op de lijst. Vorig jaar kon de groei van de import in de jaren daarvoor echter niet doorgezet worden. De cijfers gaven een forse duikeling te zien van 4.300 ton naar 2.500 ton. De ingevoerde hoeveelheden uit andere landen is aan de bescheiden kant. Uit Italië kwam vorig jaar weliswaar meer dan daarvoor maar de 1.500 ton is niet echt veel. De import vanuit Frankrijk blijft ruim onder de 1.000 ton. In de wintermaanden worden er bescheiden hoeveelheden ingevoerd uit o.a. Israël, Egypte, Kenia en Mexico. Een klein kwart van de geïmporteerde aardbeien wordt weer gereëxporteerd.

VS de grootste

Wereldwijd wordt de productie van aardbeien door de FAO geschat op ca. 2,7 miljoen ton. De Verenigde Staten is veruit de grootste producent met bijna 750.000 ton, of te wel meer dan een kwart van de totale wereldhoeveelheid. Spanje volgt met volgens de FAO ca. 250.000 ton op de voet gevolgd door Japan met ca. 200.000 ton. Andere grote producenten zijn Korea, Italië, Polen, Rusland en Turkije. Nederland neemt op de wereldranglijst van aardbeiproducenten een plaats in rond de 15^e plek. België staat een paar plaatsen hoger. Daarboven staan nog Duitsland, Frankrijk en Engeland.

Vanaf 1960 liep de wereldexport van aardbeien gestaag omhoog van 50.000 naar 200.000 ton in 1980. Daarna groeide wereldhandel explosief naar ca. 450.000 ton nu. De groei van de wereldexport kan voor een groot deel toegeschreven worden aan Spanje. Wereldwijd voert Duitsland de wereldranglijst van de aardbeien importeurs aan. Op vrij grote afstand volgt Frankrijk als tweede. Dan volgen de Noord-Amerikaanse landen Canada en de Verenigde Staten. Na Engeland volgt Nederland op de 6^e plaats.

In EU Spanje de grootste

De EU-landen onderling verhandelen jaarlijks ca. 250.000 ton aardbeien. Spanje is de belangrijkste exporteur en Duitsland de belangrijkste importeur. Naar landen buiten de EU wordt jaarlijks nog geen 20.000 ton uitgevoerd. Meer dan de helft hiervan betreft Italiaans product bestemd voor Zwitserland.

Van buiten de EU wordt jaarlijks zo'n 30.000 ton ingevoerd. De helft hiervan is afkomstig uit Polen. Andere leveranciers zijn: Marokko, de Verenigde Staten, Israël en Egypte. Kleinere hoeveelheden komen o.a. uit Mexico en Kenia. Naast vers product wordt er veel gehandeld in diepgevroren aardbeien. Binnen de EU blijft het grensoverschrijdende verkeer beperkt tot zo'n 30.000 ton. Spanje, Nederland en Duitsland timmeren het meest aan de weg als exporteur van dit product. Veel belangrijker is de import van buiten de EU. Jaarlijks gaat het om veel meer dan 100.000 ton. Er worden vooral diepgevroren aardbeien ingevoerd vanuit Polen.

De exportseizoenen van de diverse leveranciers van verse aardbeien is sterk geconcentreerd in het voorjaar. Spanje bepaalt het beeld van de leveranciers van EU-landen. De export van alle EU-landen gezamenlijk plus de import van landen buiten de EU had in maart, april en mei 1997 een omvang van resp. 70.000, 100.000 en 80.000 ton. Naast Spanje telt eigenlijk alleen Italië mee als leverancier van aardbeien.

2. 2. NEDERLAND

2.1 Algemeen

Tabel 1: Algemeen overzicht aardbeien Nederland

Bron: PT	Veiling aanvoer	aanvoer op andere wijze	invoer	uitvoer	lev. a.d. industrie	niet ver- kocht	con- sumptie	Veiling-	
								omzet x 1.000 gld	prijs ct/kg
1988	21.015	5.254	15.374	10.858	6.141	1.204	23.440	80.453	383
1989	19.716	4.931	21.820	10.224	11.440	787	24.016	92.589	470
1990	25.641	6.410	14.874	13.671	5.986	1.619	25.648	103.111	402
1991	19.953	4.988	21.310	13.452	8.858	1.019	22.922	102.435	513
1992	18.780	4.695	15.638	13.400	6.250	909	18.554	100.945	538
1993	23.253	5.813	15.145	16.500	5.300	955	21.500	117.661	506
1994	24.264	6.066	16.166	14.500	3.962	838	27.200	116.706	481
1995 R	27.204	6.000	18.791	20.000	4.000	1.950	26.000	107.583	395
1996 R	27.306	6.000	18.000	20.000	5.400	1.743	24.200	121.269	444
1997 R	18.500	6.000	18.500	19.000	4.430		20.000	112.000	605

R = Raming

De veilingaanvoer van aardbeien in Nederland is vorig jaar flink achtergebleven bij die in voorgaande jaren. Met 18.500 ton was het zo'n 30 procent minder dan in de beide voorgaande jaren. We moeten teruggaan tot 1992 voor eenzelfde kleine aanvoer. De kleine aanvoer deed de veilingprijs wel behoorlijk oplopen. Gemiddeld over heel 1997 brachten de aardbeien op de Nederlandse veilingen ruim f6,- per kg op. In 1996 gingen ze van de hand voor ongeveer f4,50 en in 1995 voor nog geen f4,-. Het valt op dat ondanks de schommelingen in het aanbod de omzet aan aardbeien op de veiling steeds een waarde heeft van f110.000 tot f120.000.

De import van aardbeien in Nederland beweegt zich de laatste jaren op een niveau van rond de 18.000 ton. De export is de laatste jaren met rond de 19.000 ton iets groter.

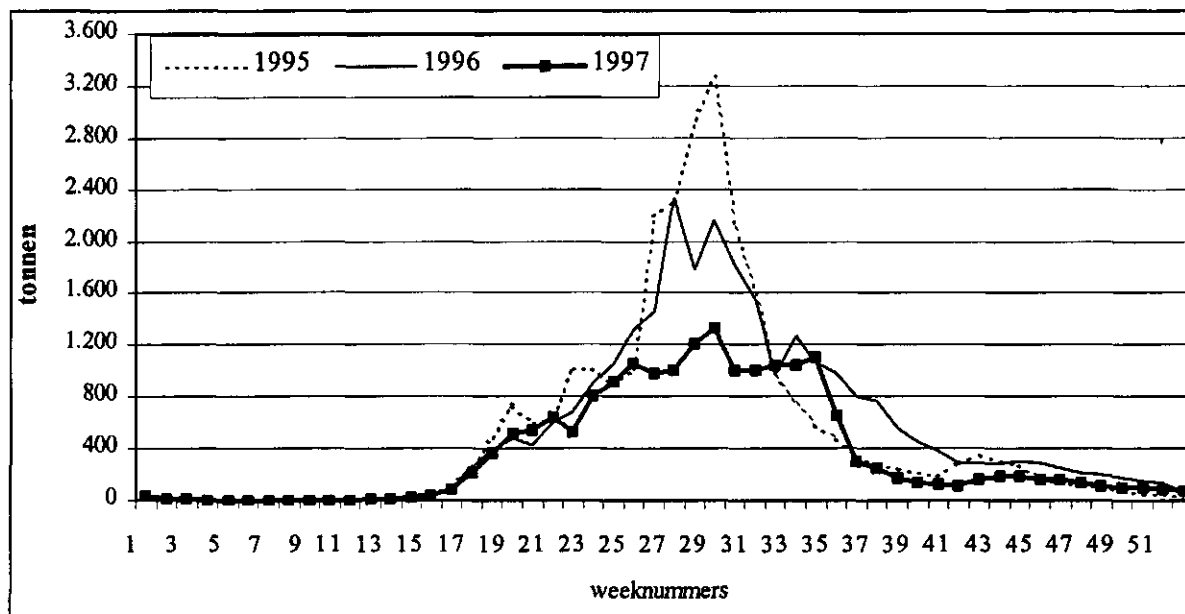
De Nederlandse industrie verwerkt de laatste jaren 4 tot 5.000 ton. Het grootste deel hiervan wordt uit het buitenland betrokken. Naast verse aardbeien wordt in Nederland jaarlijks meer dan 20.000 ton diepgevroren aardbeien geïmporteerd.

Door het kleinere binnenlandse aanbod was het binnenlandse consumptie van aardbeien in Nederland in 1997 belangrijk kleiner dan de jaren daarvoor. Naar schatting is er vorig jaar in Nederland 20.000 ton verse aardbeien geconsumeerd. Dat komt neer op ca. 1,3 kg per hoofd van de bevolking.

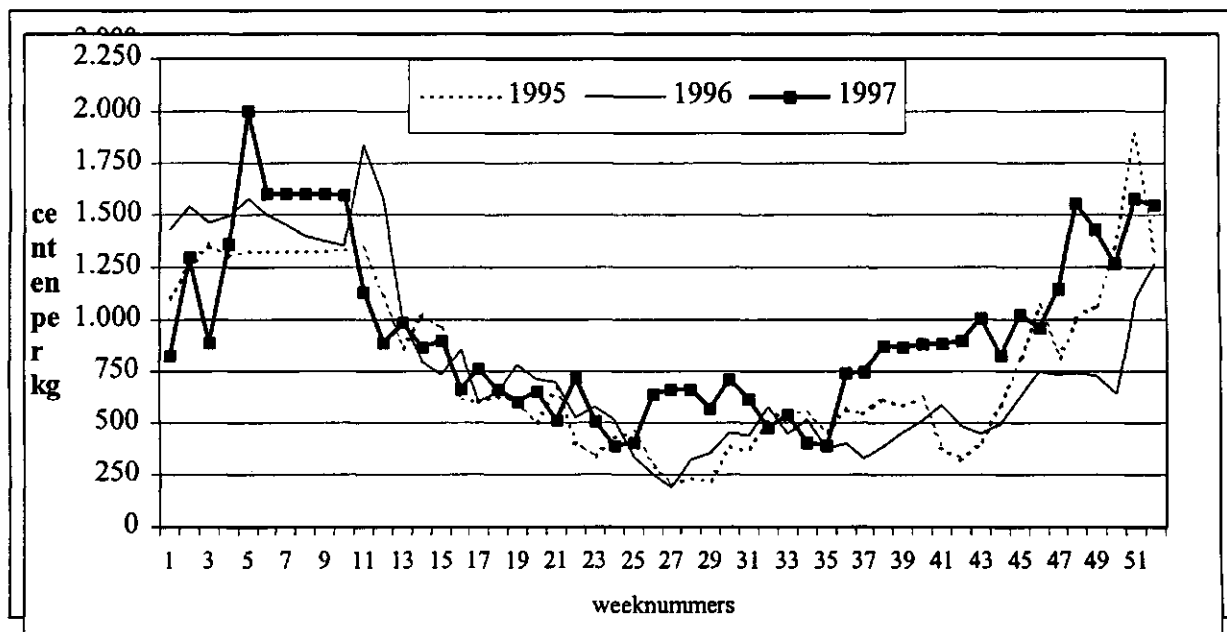
Volgens het CBS was het areaal aardbeien in de vollegrond vorig jaar ruim 1.800 ha groot. Dat zou meer geweest zijn dan in 1996 maar weer ongeveer evenveel als in 1995. Onder glas zou vorig jaar ca. 125 ha aardbeien geteeld worden. Evenveel als voorheen.

Ook in de periode na het hoogseizoen brachten de "doordragers" betere prijzen op dan in voorgaande jaren. Vanaf week 35 (eind augustus) kwam de prijs boven de f7,50 per kg. De aanvoer was vorig jaar later in het seizoen wel steeds kleiner dan in 1996.

Grafiek 1: Veilingaanvoer van aardbeien in Nederland per week (Bron: PT)

Grafiek 2: Veilingprijs van aardbeien in Nederland per week (Bron: PT)

2.2 Veilinggebeuren

Tabel 2: Veilingaanvoer en -prijs van aardbeien in Nederland (Bron: PT)

	1993		1994		1995		1996		1997	
	x 1.000 kg	ct./kg	x 1.000 kg	ct./kg	x 1.000 kg	ct./kg	x 1.000 kg	ct./kg	x 1.000 kg	ct./kg
Jan.	34	1.298	47	1.277	22	1.166	11	1.472	74	978
Febr.	2	829	4	1.089	0		0		4	1.500
Mrt.*	35	1.073	31	1.243	40	1.091	20	1.129	29	1.010
Apr.	459	762	363	896	429	663	435	687	363	755
Mei *	4.332	410	2.682	624	3.445	541	2.570	661	2.602	623
Juni	4.607	477	3.945	453	5.115	355	4.736	395	3.750	485
Juli	5.246	484	10.786	331	10.603	254	8.101	321	4.548	646
Aug.*	4.473	503	3.346	578	4.332	467	5.809	468	4.848	491
Sept.	2.036	496	865	690	1.085	577	2.575	384	865	791
Okt.*	1.112	663	1.163	533	1.403	444	1.565	503	785	904
Nov.	590	792	765	873	529	920	960	707	575	1.141
Dec.	317	1.115	266	1.502	203	1.365	523	860	365	1.423
Totaal	23.253	506	24.264	484	27.206	395	27.305	444	18.443	607

Er zijn vrijwel jaarrond Nederlandse aardbeien beschikbaar. Zelfs in de donkere wintermaanden komen er Nederlandse aardbeien op de markt. De aanvoer van aardbeien van onder glas komt in april op gang. In juni komt het echte seizoen op gang.

Het afgelopen jaar kenmerkte zich door een klein aanbod in het hoogseizoen. In juni bleef de veilingaanvoer beperkt tot maar 3.750 ton. Ca. 1.000 ton minder dan in 1996 en nog veel minder dan in de jaren daarvoor. In juli werd er absoluut gezien met 4.800 ton weliswaar meer aangevoerd maar vergeleken met de aanvoeren in deze maand in voorgaande jaren was het bitter weinig. In augustus was er weer wel spraken van een vrij normaal aanbod. Het kleine aanbod in juni en juli moet gezicht worden in voor aardbeien slecht weer. Er viel veel neerslag en de temperaturen waren aan de bescheiden kant.

De prijs was door het kleinere aanbod in juni en juli voor de tijd van het jaar hoog. In juni gemiddeld bijna f5,- per kg en in juli zelfs fca. f6,50. Dat is ongeveer het dubbele van prijzen die vorige jaren genoteerd werden.

Gemiddeld hebben aardbeien van onder glas in 1997 op de veiling ca. f7,- opgebracht. Dat was meer dan in 1995 en 1996 toen er resp. f5,55 en f6,15 voor Nederlandse glasaardbeien werd betaald. De doorsneeprijs voor vollegronds aardbeien over 1997 is uitgekomen op ca. f5,50 per kg. Dat is rond de f2,- meer dan in de beide voorgaande jaren.

Zoals uit grafiek 1 op de volgende pagina blijkt bedroeg de aanvoer in het hoogseizoen maar 1.000 tot 1.200 ton per week. In 1996 werd in de topweek meer dan 3.000 ton geveild. Vorig jaar beperkte de periode van lage prijzen zich tot maar een tweetal weken, nl. de weken 24 en 25 met een prijs van rond de f4,-.

2.3 Export

Ondanks het aanmerkelijk kleinere aanbod is de export van Nederlandse aardbeien vorig jaar maar 6 procent achtergebleven bij die in 1996. Vergeleken met de jaren daarvoor is er in het afgelopen jaar zelfs meer uitgevoerd. Het is vooral de Engelse markt waar steeds meer Nederlandse aardbeien kunnen worden afgezet.. Het afgelopen jaar is er ook veel naar België gegaan. Opmerkelijk is dat de export naar Duitsland sterk afnam. Italië en Frankrijk zijn ook goede afnemers van Nederlandse aardbeien. In het afgelopen jaar was het aanbod echter te klein en de aanzuigende werking van de Engelse en Belgische markt te groot waardoor de export naar die beide landen achterbleef bij die in 1996.

Juli is nog steeds de topmaand voor de export maar er zijn de laatste jaren vooral in augustus steeds meer Nederlandse aardbeien in het buitenland afgezet.. Die groei kon in 1997 niet voortgezet worden maar dat was vooral het gevolg van een te klein aanbod. Op zich is de bijna 3.400 ton die in augustus de grens over ging niet slecht.

Naast de export van Nederlandse aardbeien wordt er naar schatting jaarlijks nog zo'n 4.000 ton gereëxporteerd.

Tabel 3: Export van Nederlandse aardbeien (excl. reëxport) in tonnen

Bron: KCB/PT

	1993	1994	1995	1996	1997
Januari	16	21	11	6	37
Februari	4	2	-	12	23
Maart *	6	2	18	9	8
April	39	80	50	36	92
Mei *	661	357	398	314	958
Juni	1.516	1.170	1.556	1.329	1.976
Juli	3.332	5.695	4.783	4.241	3.733
Augustus *	2.944	1.937	2.178	3.689	3.377
September	1.355	497	690	1.541	589
Oktober *	1.127	712	677	884	658
November	488	523	330	697	554
December	205	179	136	364	294
Totaal	11.693	11.174	10.827	13.122	12.299
waarvan naar:					
Ver. Koninkrijk	2.438	2.310	2.973	4.204	4.486
België/Luxemb	52	62	53	47	2.143
Duitsland	4.512	5.110	3.803	3.744	1.806
Italië	1.615	1.238	1.193	1.782	1.232
Frankrijk	1.714	1.244	1.535	1.525	1.050
Zweden	210	165	215	224	429
Oostenrijk	516	387	312	536	260
Denemarken	131	229	171	212	136
Ov. Landen	505	429	572	848	757

* maanden met 5 weken; overige maanden 4 weken

2.4 Import

Vorig jaar is er naar schatting ca. 18.500 ton aardbeien ingevoerd in Nederland. De meeste aardbeien komen uit Spanje. Vorig jaar naar schatting zo'n 8.000 ton. Dat was wat meer dan in de twee voorgaande jaren. Toen bleef het Spaanse aanbod door slecht weer achter. België is niet zover achter Spanje de tweede leverancier van aardbeien aan Nederland. Aangezien ook in België het aanbod vorig jaar klein was. Is er vorig jaar minder uit België ingevoerd dan in 1996. Polen is de derde op de lijst. Vorig jaar kon de groei van de import in de jaren daarvoor echter niet doorgezet worden. De cijfers gaven een forse duikeling te zien van 4.300 ton naar 2.500 ton. De ingevoerde hoeveelheden uit andere landen is aan de bescheiden kant. Uit Italië kwam vorig jaar weliswaar meer dan daarvoor maar de 1.500 ton is niet echt groot. De import vanuit Frankrijk blijft ruim onder de 1.000 ton. In de wintermaanden worden er bescheiden hoeveelheden ingevoerd uit o.a. Israël, Egypte, Kenia en Mexico. Een klein kwart van de geïmporteerde aardbeien wordt weer gereëxporteerd.

Tabel 4: Import van aardbeien in Nederland in tonnen (Bron :Eurostat/PT)

	Jaar				t/m sept.	
	1993	1994	1995	1996	1996	1997
Januari	101	423	248	393	393	275
Februari	787	301	739	359	359	517
Maart	1.466	2.288	2.373	877	877	1.990
April	5.443	3.401	4.206	2.425	2.425	2.847
Mei	1.565	2.999	2.156	3.249	3.249	3.858
Juni	3.137	3.390	3.992	5.573	5.573	3.123
Juli	588	1.846	2.222	2.935	2.935	2.021
Augustus	277	369	858	353	353	378
September	150	412	122	762	762	350
Oktober	178	327	404	100		
November	334	248	952	102		
December	996	112	490	327		
jan t/m sept.	13.514	15.429	16.916	16.926	16.926	15.359
Jaartotaal	15.022	16.116	18.762	17.455		
Waarvan uit:						
Spanje 1)	7.816	6.374	7.069	6.598	6.590	7.527
België/Lux 1).	3.350	2.170	6.567	6.130	6.000	4.619
Polen	3.559	2.004	3.808	4.303	4.303	2.444
Italië 1)	526	996	1.430	1.000	1.000	1.556
Frankrijk	445	1.287	529	730	726	795
Duitsland	87	228	531	272	264	632
Israël	112	208	71	640	369	182
Egypte	10	42	33	159	122	88
Kenia	32	52	7	114	107	6
Ov. Landen	519	1.098	322	159	153	140
Totaal 1)	16.456	14.459	20.367	20.105	19.634	17.989

1) Export van deze landen naar Nederland (totaal wijkt af van jaartotaal dat is opgebouwd uit maandcijfers, dit is het officiële Nederlandse importcijfer, maar is te laag Als gevolg van de gewijzigde registratie in de EU zijn de gegevens over de buitenlandse handel vanaf 1993 minder betrouwbaar.

3. WERELDWIJD

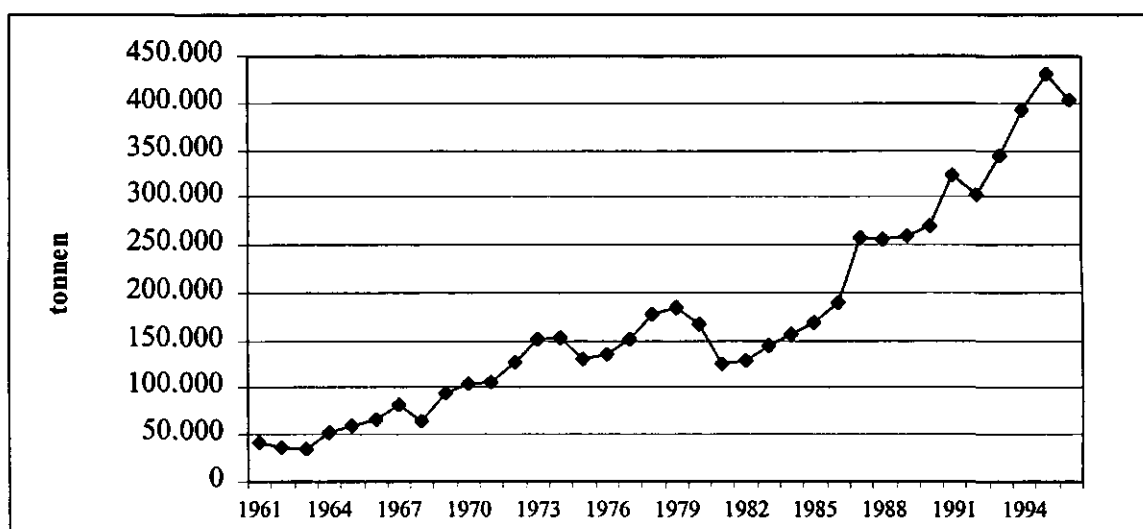
3.1 Productie

Wereldwijd wordt de productie van aardbeien door de FAO geschat op ca. 2,7 miljoen ton. De Verenigde Staten is veruit de grootste producent met bijna 750.000 ton, of te wel meer dan een kwart van de totale wereldhoeveelheid. Spanje volgt Spanje met volgens de FAO ca. 250.000 ton op de voet gevolgd door Japan met ruim 200.000 ton. Andere grote producenten zijn Korea, Italië, Polen, Rusland en Turkije. Nederland neemt op de wereldranglijst van aardbeiproducenten een plaats in rond de 15^e plek. België staat een paar plaatsen hoger. Daarboven staan nog Duitsland, Frankrijk en Engeland. Zie ook bijlage 1.

3.2 Export

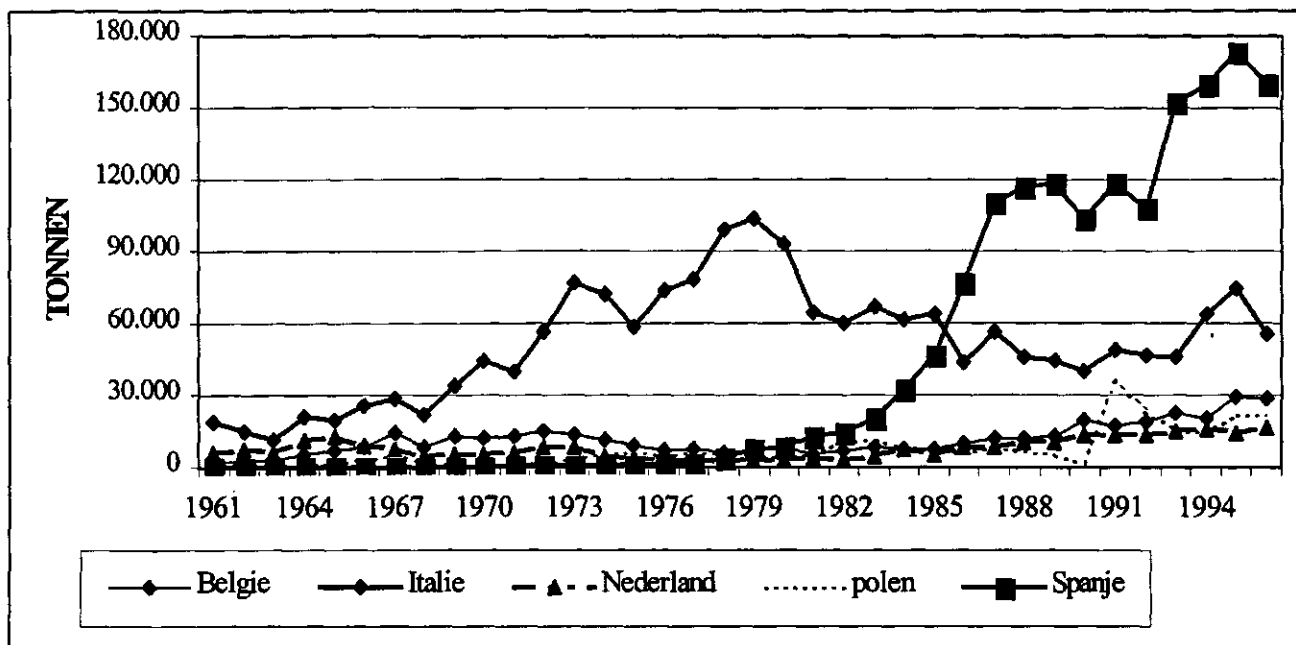
Vanaf 1960 liep de wereldexport van aardbeien gestaag omhoog van 50.000 naar 200.00 ton in 1980. Rond die tijd liep de export vrij behoorlijk terug om 1983 snel te stijgen naar de ruim 400.000 ton van tegenwoordig. Zie ook bijlage 2.

Grafiek 3: Ontwikkeling wereldexport van aardbeien (Bron: FAO)

De groei van de wereldexport kan voor een groot deel toegeschreven worden aan Spanje. Aanvankelijk was het vooral Italië dat zich ontwikkelde als een exporteur van aardbeien. Rond 1980 bereikte de Italiaanse export een hoogtepunt met rond de 100.000 ton. Daarna zakte de Italiaanse export ver weg om vanaf 1990 toch weer wat op te krabbelen.

Grafiek 4: Ontwikkeling export van een aantal landen (Bron: FAO)

3.3 Wereldimport

Wereldwijd voert Duitsland de wereldranglijst van de aardbeien importeurs aan. Op vrij grote afstand volgt Frankrijk als tweede. Dan volgen de Noord-Amerikaanse landen Canada en de Verenigde Staten. Na Engeland volgt Nederland op de 6^e plaats. Zie ook bijlage 3.

4. LANDEN

4.1 Europese Unie

De EU-landen onderling verhandelen jaarlijks ca. 250.000 ton aardbeien. Spanje is de belangrijkste exporteur en Duitsland de belangrijkste importeur. Naar landen buiten de EU wordt jaarlijks nog geen 20.000 ton uitgevoerd. Meer dan de helft hiervan betreft Italiaans product bestemd voor Zwitserland.

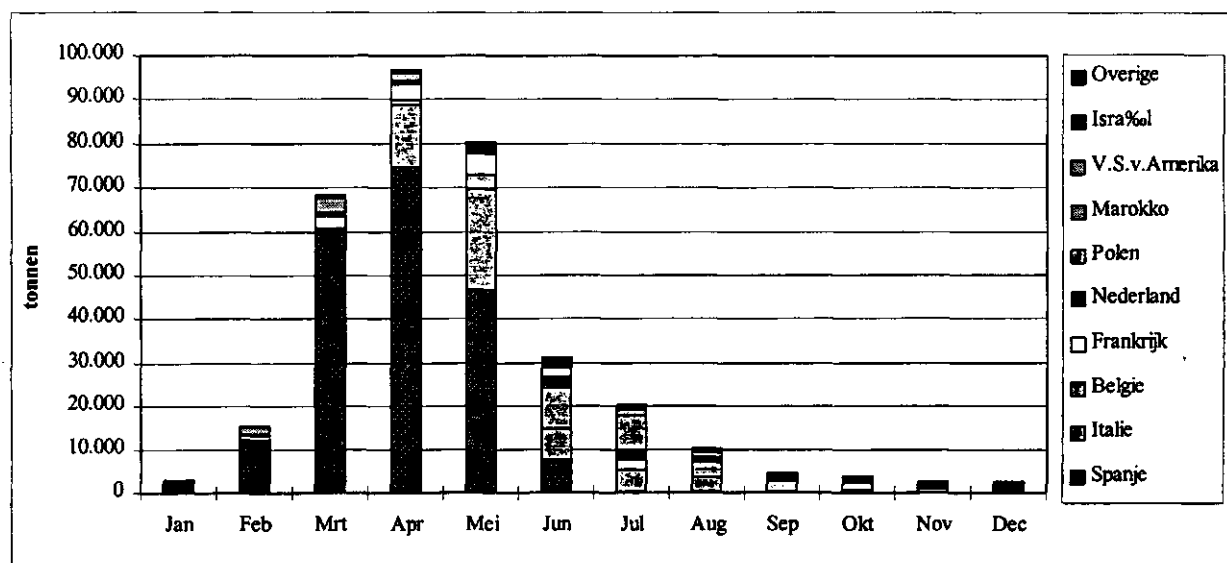
Van buiten de EU wordt jaarlijks zo'n 30.000 ton ingevoerd. De helft hiervan is afkomstig uit Polen. Andere leveranciers zijn: Marokko, de Verenigde Staten, Israël en Egypte. Kleinere hoeveelheden komen o.a. uit Mexico en Kenia. Naast vers product wordt er veel gehandeld in diepgevroren aardbeien. Binnen de EU blijft het grensoverschrijdende verkeer beperkt tot zo'n 30.00 ton. Spanje, Nederland en Duitsland timmeren het meest aan de weg als exporteur van dit product. Veel belangrijker is de import van buiten de EU. Jaarlijks gaat het om veel meer dan 100.000 ton. Er worden vooral diepgevroren aardbeien ingevoerd vanuit Polen.

De exportseizoenen van de diverse leveranciers van verse aardbeien is sterk geconcentreerd in het voorjaar. Spanje bepaalt het beeld van de leveranciers van EU-landen. De export van alle EU-landen gezamenlijk plus de import van landen buiten de EU had in maart, april en mei 1997 een omvang van resp. 70.000, 100.000 en 80.000 ton.

Naast Spanje telt eigenlijk alleen Italië mee als leverancier van aardbeien. Van alle andere landen valt de export (of de import in de EU) in het niet.

Grafiek 5: Export EU-landen en import niet-EU-landen in de EU in 1997 per maand

Bron: Eurostat

4.2 Spanje

Spanje speelt een belangrijke rol in de internationale aardbeienhandel. De productie is grotendeels bestemd voor de export. Van de oogst van dit jaar van 270.000 ton zal naar verwachting 225.000 ton (ruim 80 procent) als versproduct in het buitenland afgezet worden.

Tellen we daarbij de export van diepgevroren aardbeien dan komen we aan een exportaandeel in de productie van om en nabij de 90 procent!

Na het rampjaar 1996 met een productie van minder dan 200.000 ton herstelde de productie zich vorig jaar goed. Dat zal dit jaar zoals gezegd ook het geval zijn. De omstandigheden zijn ondanks veel regen in januari en februari goed geweest in het belangrijkste productiegebied Huelva waar bijna 90 procent van de Spaanse productie wordt gerealiseerd. Het totale Spaanse areaal schommelt rond de 8.000 ha. De belangrijkste rassen zijn Canarrosa en Oso Grande. De oogst begint in februari en gaat door tot de zomer.

Tabel 5: Spaanse aardbeien (Bron: USDA)

	1996	1997	1998 R
VERS			
Areaal (ha)		ha	
- geplant	8.100	7.900	7.900
- geoogst	7.900	7.700	7.700
		tonnen	
Productie	190.000	262.600	270.300
Import	500	650	700
Beschikbaar	190.500	263.250	271.000
Export	153.500	211.000	225.000
Binnenland vers	25.000	36.000	31.000
Binnenland	12.000	16.250	15.000
DIEPGEVRORE		tonnen	
Productie	14.000	15.000	15.000
Import	1.700	4.300	5.000
Beschikbaar	15.700	19.300	20.000
Export	13.000	15.300	16.000
Binnenland	2.700	4.000	4.000

R = Raming

Vrijwel het totale areaal kan geïrrigeerd worden en wordt min of meer beschermd geteeld. Alles wordt met de hand geplukt zodat arbeid een belangrijke factor is. De lonen van de plukkers bedragen ca. 5.500 peseta's per dag en de plukprestatie bedraagt ca. 150 kg per dag. Dat komt derhalve neer op plukkosten van een kleine 40 peseta per kg. Per ha planten de Spanjaarden 60 tot 80.000 planten die gemiddeld ca. 13 peseta per plant kosten. Het prepareren van de grond en de investering in plastic bedragen ongeveer een miljoen peseta per ha.

Echte steun voor de Spaanse aardbeiteelt is er niet. Er bestaan wel programma's die producenten helpen bij modernisering van de teelt, zoals nieuwe machines en moderne opslagruimten.

Freshuelva is de belangrijkste organisatie van Spaanse telers. Deze club vertegenwoordigt 80 procent van de Spaanse productie en is tevens de belangrijkste exportorganisatie.

Vorig jaar bereikte de Spaanse export de grens van 200.000 ton. Ongeveer de helft hiervan ging naar Duitsland. Frankrijk is Spanje's tweede afnemer en Engeland de derde. Maart, april en mei zijn de topmaanden. Vorig jaar heeft de Spaanse export nogal te lijden gehad van de stakingen en blokkades in Frankrijk. Naast de traditionele exportmarkten proberen de Spanjaarden aardbeien af te zetten in Rusland en Azië. Zie ook tabel op volgende pagina.

Ongeveer 10 procent van de Spaanse productie gaat naar de diepvriesindustrie. Dit blijft echter bijzaak. De Spanjaarden focussen zich met name op het verse product. Vrijwel de hele productie van diepgevroren aardbeien wordt in het buitenland afgezet. Vrijwel in z'n geheel in de EU.

Tabel 6: Export van Spaanse aardbeien

in tonnen; Bron: Eurostat

	Jaar				t/m okt.	
	1993	1994	1995	1996	1996	1997
Januari	1.114	1.832	2.963	721	721	960
Februari	10.305	8.289	4.178	3.408	3.408	11.866
Maart	33.964	40.924	46.390	21.934	21.934	59.545
april	52.488	58.488	59.706	70.880	70.880	74.831
Mei	17.915	29.498	35.804	28.282	28.282	46.716
Juni	6.786	14.505	3.829	19.655	19.655	7.675
Juli	600	2.523	913	1.130	1.130	380
Augustus	-	333	469	639	639	202
September	10	17	185	93	93	362
Oktober	7	30	118	42	42	72
November	9	168	517	146		
December	275	1.019	621	915		
jan t/m okt.	123.189	156.439	154.555	146.784	146.784	202.609
Jaartotaal	123.473	157.626	155.693	147.845		
waarvan						
Duitsland	43.014	63.528	67.102	66.870	66.657	100.352
Frankrijk	43.218	47.416	41.023	37.571	36.984	43.899
Ver.	10.173	14.421	14.492	14.632	14.533	19.306
Nederland	7.816	6.374	7.069	6.598	6.565	7.527
België/Lux.	5.894	9.212	8.054	6.522	6.514	8.197
Italië	5.224	7.219	7.683	6.252	6.190	10.781
Portugal	1.335	1.394	2.160	3.066	3.019	2.340
Zwitserland	3.363	3.943	3.639	2.947	2.946	3.935
Oostenrijk	2.249	2.401	2.573	1.992	1.990	3.634
Ov. Landen	1.187	1.718	1.898	1.395	1.386	2.638

4.3 Italië

De Italiaanse productie van aardbeien zal in 1998 niet veel verschillen met die in de twee voorgaande jaren. Dat wil zeggen een productie van ca. 130.000 ton. Vanwege lagere temperaturen in maart is het seizoen wel aan de late kant.

Het areaal in Italië is verder is afgenomen naar 5.200 ha in 1998. Als reden voor de daling wordt een maatregel genoemd die inhoudt dat er voortaan sociale lasten betaald moeten worden voor seizoenarbeiders (plukkers). Dit zou vooral de grotere bedrijven treffen. De kleinere bedrijven die veel werken met familiekrachten hebben minder onder de nieuwe maatregel te lijden. Dit wordt bevestigd uit het feit dat in regio's met veel kleinere familiebedrijven het areaal niet is ingekrompen, bijv. in Basilicata en Latium.

Tabel 7: Ontwikkeling aardbeienteelt in Italië

	1996	1997	1998 R
VERS PRODUCT			
Areaal (ha)	5.711	5.332	5.200
		ha	
Productie	128.020	131.341	130.000
Import	9.679	13.800	15.000
Beschikbaar	137.699	145.141	145.000
Export	55.835	55.000	55.000
Binnenland vers	66.864	75.141	75.000
Binnenland industrie	15.000	15.000	15.000
DIEPGEVROREN AARDBEIEN			
Productie	15.000	15.000	15.000
Import	4.650	4.800	5.000
Beschikbaar	19.650	19.800	20.000
Export	1.299	3.500	3.000
Binnenland	18.351	16.300	17.000

R = Raming

Tabel 8: Areaal en productie per regio

	Vollegr. ha	Beschermd ha	Totaal ha	Totaal ton
Piemonte	370	75	445	7.050
Venetie	160	657	817	17.671
Emilia Romagna	630	131	761	17.951
Latium	240	121	361	7.708
Campanie	15	1.185	1.200	39.325
Basilicata	20	683	703	22.899
Overige regio's	651	394	1.045	18.737
Italië	2.086	3.246	5.332	131.341

Naast een eigen productie van 130.000 ton importeert Italië steeds meer. In 1997 ging het om 13.800 ton. In maart, april en mei wordt veel ingevoerd uit Spanje. Ongeveer de helft van de beschikbare hoeveelheid is bestemd voor de binnenlandse verse consumptie. Tussen de 50 en 60.000 ton wordt uitgevoerd en zo'n 15.000 ton gaat naar de industrie. Het diepgevroren product is grotendeels bestemd voor export.

De Italiaanse export is sterk gericht op Duitsland. Zwitserland en Oostenrijk zijn de twee andere belangrijke afnemers. De export naar Nederland neemt weer toe maar de hoeveelheden zijn bescheiden, in 1997 ruim 1.500 ton.

Tabel 9: Export Italiaanse aardbeien

in tonnen; Bron: Eurostat

Bron: Eurostat	Jaar				t/m sept.	
	1993	1994	1995	1996	1996	1997
Januari	12	23	181	76	76	49
Februari	64	99	85	97	97	241
Maart	85	665	459	1.036	1.036	665
april	7.540	13.257	13.875	7.775	7.775	14.119
Mei	29.136	38.624	37.014	30.652	30.652	23.083
Juni	6.914	8.339	11.652	10.366	10.366	7.223
Juli	781	662	3.310	934	934	4.729
Augustus	255	356	1.598	2.970	2.970	3.479
September	82	413	2.162	155	155	498
Oktober	663	494	1.760	713		
November	264	245	876	698		
December	272	507	1.739	174		
jan. t/m sept.	44.869	62.438	70.336	54.061	54.061	54.086
Totaal	46.068	63.684	74.711	55.646		
waarvan naar:						
Duitsland	36.739	45.957	49.751	36.950	35.641	34.967
Zwitserland	3.192	5.825	8.971	6.820	6.806	5.263
Oostenrijk	2.759	5.327	6.680	5.790	5.678	6.536
Nederland	526	996	1.430	1.003	983	1.556
Zweden	291	1.068	763	938	904	1.337
Ver. Koninkrijk	612	1.336	1.450	864	835	879
Denemarken	715	958	1.157	739	727	1.132
Noorwegen	57	383	512	731	728	519
Frankrijk	615	952	1.863	672	646	341
Kroatië	52	314	1.133	551	551	464
Ov. Landen	510	568	1.001	588	562	1.092

4.4 Polen

In 1997 is de productie in Polen voor het derde achtereenvolgende jaar gedaald en wel naar 163.000 ton tegen nog 211.000 ton in 1995. Oorzaken hiervan zijn een kleiner areaal en slechte weersomstandigheden. Voor 1998 wordt een licht herstel verwacht. Bij een areaal van 53.000 ha wordt de productie geraamd op 165.000 ton.

Tabel 10: Aardbeienteelt in Polen

	1996	1997	1998 R
VERS PRODUCT			
Areaal (ha)	53.500	50.200	53.000
		ha	
		tonnen	
Productie	181.200	163.000	165.000
Import	141	100	100
Beschikbaar	181.341	163.100	165.100
Export	21.700	14.700	10.100
Binnenland vers	39.641	28.400	30.000
Binnenland industrie	120.000	120.000	125.000
DIEPGEVROREN			
		tonnen	
Beginvoorraad	43.800	10.000	4.000
Productie	110.000	112.000	115.350
Import	150	150	150
Beschikbaar	110.150	112.150	115.500
Export	113.800	94.150	94.500
Binnenland	30.150	24.000	24.000
Eindvoorraad	10.000	4.000	1.000

R = Raming

Experts verwachten de komende jaren veel veranderingen in Polen. Een groot deel van de aanplant zal moeten worden vervangen. De productie zal hierdoor aanvankelijk afnemen. Bij de te verwachten betere prijzen zal de drang om te investeren toenemen. De laatste jaren is de teelt zeker niet rendabel geweest maar veel alternatieven zijn er niet voor de telers. Ofwel de grond is niet geschikt voor iets anders ofwel er is geen geld om met iets anders te beginnen. Senga Sengana is nog altijd het meest geteelde ras in Polen met een aandeel van 80 procent. Het aandeel neemt wel af. Nieuwe rassen zijn: Dukat, Kama, Elsanta en Kent. Al deze rassen zijn echter minder geschikt om in te vriezen.

Veruit de meeste Poolse aardbeien gaan naar de (diepvries-)industrie. In 1997 werd 14.700 ton als vers product uitgevoerd. Duitsland is de belangrijkste afnemer van Poolse aardbeien. De verse, binnenlandse markt was goed voor 28.400 ton en de overige 120.000 ton ging naar de industrie. Dit product is voor het grootste deel bestemd voor export. In 1997 werd zo'n 95.000 ton diepvriesproduct uitgevoerd tegen nog 114.000 ton in 1996. Duitsland en Nederland zijn de belangrijkste afnemers van het Poolse product. De prijzen voor het diepgevroren product liggen op een hoog niveau. Bij het begin van de afzet van oogst '97 bewogen de prijzen zich rond de DM 1.500,- per ton. Na de jaarwisseling liepen ze op naar DM 2.000. Ook voor de oogst '98 wordt een hoog prijspeil verwacht.

Tabel 11: Export aardbeien uit Polen in 1996

	vers	bevroren
Nederland	2.491	11.636
Duitsland	7.199	4.781
Oostenrijk	4.920	4.005
België	2.512	8.755
Tsjechië	919	
Denemarken	529	6.236
Slowakije	470	7.106
Frankrijk		
Ver. Koninkrijk		6.993
Zweden		4.287
Finland		4.000
Rusland		3.500
Overige landen	2.660	52.601
Totaal	21.700	113.900

4.5 Japan

Japan is een enorme producent van aardbeien maar de handel met het buitenland is van bescheiden omvang. De productie voor 1997 wordt geraamd op 193.000 ton. Iets minder dan in 1996 en een procent of tien minder dan in 1995. Dit komt vooral doordat het areaal elk jaar verder inkrimpt. Japan produceert aardbeien van november t/m juni met een piek in april. De productie vindt vooral plaats in de mildere klimaatgebieden van Japan zoals de regio Kyushu (30% van landelijke productie), Kanto (20%) en Tokai (18%). Toyonoka en Nyoho zijn de meest geteelde rassen. Over het algemeen hebben de Japanse rassen een hoge Brix-waarde (zoet).

Anders dan bijv. in Nederland eten de Japanners de aardbeien zonder er suiker aan toe te voegen. De import is de laatste jaren gestabiliseerd op een niveau van ca. 4.500 ton. De Verenigde Staten is veruit de belangrijkste leveranciers van verse aardbeien. De detailhandels prijzen van Amerikaanse aardbeien liggen op een niveau van 400 yen per 250 gram in de Japanse supermarkten en voor 500 yen bij Japanse warenhuizen. De cif-importprijs van Amerikaanse aardbeien was in in 1995, 1996 en 1997 resp. 685, 831 en 876 yen per kg.

Verder leveren Nieuw-Zeeland en Korea kleinere hoeveelheden. Vanuit Nederland is inmiddels een proefzending naar Japan gestuurd. Export van Nederland naar Japan is toegestaan maar dan moeten de aardbeien wel uit het Wetsland komen.

Import van bevroren aardbeien in Japan vindt voorla plaats uit de Verenigde Staten. Andere leveranciers zijn China, Korea, Thailand, Chili en Polen. Het grootste deel is product met suiker. De cif-importprijzen voor het bevroren product lagen in 1997 op een niveau van rond de 200 yen per kg.

Tabel 12: Aardbeien in Japan

	1996	1996	1997
VERS PRODUCT		ha	
Areaal (ha)	8.050	7.950	7.870
		tonnen	
Productie	207.900	195.000	193.000
Import	4.953	4.572	5.000
Beschikbaar	212.853	199.572	198.000
Export	4	5	50
Binnenland vers	207.949	194.887	193.395
Binnenland industrie	4.900	4.680	4.600
DIEPGEVROREN		tonnen	
Productie	750	730	730
Import	28.749	28.027	29.000
Beschikbaar	29.499	28.757	29.730
Export			
Binnenland	29.499	28.757	29.730

R = Raming

4.6 België

Ook in België was de productie in 1997 kleiner dan daarvoor. Het verschil was echter minder groot dan in Nederland. De productie is in ieder geval onder de 40.000 ton gebleven, tegen nog 43.800 ton in 1996 en ruim 46.000 ton in 1995. Normaal komt ruim de helft van de Belgische productie van de normale vollegrondsteelt. Van onder glas wordt zo'n 8.000 ton geoogst. De teelt onder plastic is goed voor ruim 5.500 ton. De teelt van verlate aardbeien neemt tot.

Tabellen 13 en 14: Aardbeienteelt in België

	1993	1994	1995	1996	1997
Productie	40.030	38.140	46.500	43.800	36.000
Import	10.436	11.266	11.501	10.881	14.359
Beschikbaar	50.466	49.406	58.001	54.681	50.359
Export	21.965	19.357	28.315	28.025	23.000
Binnenland	28.501	30.049	29.686	26.656	27.359

	AREAAL in ha			PRODUCTIE in tonnen		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997
- glas	249	240		8.000	8.030	
- plastic	219	230		5.500	5.630	
- vollegrond	1.394	1.320		26.000	22.740	
- late	528	610		7.000	7.400	
Totaal	2.390	2.400		46.500	43.800	36.000
Veilingaanvoer				35.408	37.362	32.187
Veilingprijs (Bfr./kg)				69,21	71,52	95,81

Op de veilingen werd in 1997 32.200 ton aangevoerd tegen 37.400 ton in 1996. De gemiddelde prijs was met Bfr. 95,81 ruim 30 procent hoger dan in 1996. De daling van de aanvoer was toe te schrijven aan het tegenvallende weer. In juni maar vooral juli werd er veel minder aangevoerd dan in voorgaande jaren. Een prijsvergelijking tussen de veilingprijs in Nederland met die van België laat zien dat de gemiddelde prijs in Nederland in 1997 vrijwel voortdurend hoger geweest dan die in België.

In het afgelopen jaar zijn overigens een aantal Nederlandse telers uit onvrede met het beleid op Belgische veilingen aardbeien gaan aanvoeren.

Tabel 15: Veilingaanvoer en prijs in België (Bron: VBT)

	Aanvoer(ton)		Prijs (Bfr. /kg)		Prijs (ct/kg 1)		Prijs (ct /kg)	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1997NED	2)
Jan	17	24	134	179	730	980	978	100%
Feb	0	1	214	149	1.171	817	1.500	184%
Mrt	5	9	260	186	1.422	1.018	1.010	99%
Apr	367	506	134	140	731	767	755	98%
Mei	3.449	5.696	117	107	640	582	623	107%
Jun	16.530	13.587	65	75	354	410	485	118%
Jul	8.513	3.778	57	128	309	698	646	93%
Aug	2.632	4.338	85	74	464	406	491	121%
Sep	2.798	2.513	55	105	302	573	791	138%
Okt	1.945	923	68	148	372	807	904	112%
Nov	730	476	132	199	720	1.089	1.141	105%
Dec	375	336	157	242	856	1.320	1.423	108%
Jaar	37.362	32.187	72	96	391	524	607	116%

1) Omgerekend tegen een koers van 5,465 cent

2) Verschil tussen Nederlandse en Belgische veilingprijs

4.7 Verenigd Koninkrijk

Ook de Engelse productie heeft vorig jaar te lijden gehad van slecht weer. Ook het areaal kromp verder in. De productie is in 1997 uitgekomen op maar 31.000 ton, tegen rond de 40.000 ton in een normaal jaar. Door de kleinere oogst was de importvraag groter. Er werd dan ook met 31.500 ton bijna 20 procent meer ingevoerd dan in 1996.

Spanje is de belangrijkste leverancier voor het verenigd Koninkrijk. In 1997 werd er bijna 18.000 ton Spaanse aardbeien ingevoerd. Dat was meer dan de jaren daarvoor. Ook vanuit Nederland werd meer ingevoerd. Met ruim 4.500 ton is Nederland de tweede buitenlandse leverancier. De Verenigde Staten volgen op de derde plaats en België op de vierde. April en mei zijn de belangrijkste importmaanden

Tabel 16: Aardbeienteelt in het Verenigd Koninkrijk (bron: MAFF)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997V
HECTARE								
Areaal	5.342	5.009	4.966	4.648	4.662	4.622	4.494	4.175
1.000 TON								
Productie	47,9	42,2	41,5	49,3	38,1	41,9	40,3	31,0
Import	19,1	19,8	21,7	20,0	26,5	25,6	26,8	31,5
Export	67,0	62,0	63,2	69,3	64,6	67,5	67,1	62,5
Binnenland	0,2	0,3	0,4	0,2	0,1	0,2	0,3	
	66,8	61,7	62,8	69,1	64,5	67,3	66,8	62,5
1.000 POND								
Productiewaarde	66.914	59.725	67.827	75.612	56.011	55.830	55.282	
POND PER KG								
Prijs	1,40	1,42	1,63	1,53	1,47	1,33	1,37	

Tabel 17: Import van aardbeien in het Verenigd Koninkrijk Bron; Eurostat)

	1993	1994	1995	1996	1997 *
Januari	247	295	478	674	494
Februari	715	553	976	580	925
Maart	1.423	2.398	2.446	1.107	3.616
april	3.061	5.445	5.590	4.979	6.691
Mei	4.240	6.806	6.463	5.822	8.537
Juni	3.547	5.080	3.650	7.132	3.627
Juli	1.100	2.049	2.156	2.129	4.225
Augustus	1.282	1.336	1.522	1.206	1.294
September	967	850	760	1.027	831
Oktober	722	694	699	862	625
November	1.246	509	455	709	485
December	832	482	373	590	
Januari t/m December *	19.382	26.497	25.568	26.817	31.350
waarvan uit:					
Spanje	7.570	12.574	14.141	14.220	17.818
Nederland	3.538	2.531	3.048	3.206	4.511
Ver Staten	1.573	3.190	2.711	2.781	3.547
België	1.402	1.809	2.397	3.208	3.001
Frankrijk	2.434	3.512	1.430	1.378	1.224
Italië	535	1.001	758	581	452
Israël	289	282	372	416	318
Egypte	92	90	130	197	153
Ierland	83	47	55	69	81
Marokko	1.069	282	124	161	64
Portugal	335	937	275	363	57
Colombia	181	25	1 -	-	
Overige landen	281	217	126	237	124

* 1997 t/m november

4.8 Duitsland

de Duitse oogst van aardbeien heeft de laatste jaren een omvang van 70 a 80.000 ton. Op de telersmarkten wordt ca. 20.000 ton aangevoerd. In 1997 is er 20.815 ton op de Duitse telersmarkten verhandeld. Dat is "maar" een procent of 5 mindere dan in 1996. De schade is in Duitsland dus meegevallen. De prijs was wel fors (+14%) hoger. Gemiddeld is er in 1997 DM. 3,65 voor een kilo betaald.

De Duitse import van aardbeien is in 1997 met naar schatting 150.000 ton groter geweest dan in de voorgaande jaren.

Tabel 18: Aardbeien in Duitsland

	1993	1994	1995	1996	1997 V
Telersmarkten					
Aanvoer (ton)	17.362	17.872	21.963	22.022	20.815
Prijs (DM/kg)	330	370	317	320	365
BALANS (ton)					
Productie	59.000	59.000	69.000	77.000	70.000
Import	110.000	136.000	146.750	130.000	150.000
Beschikbaar	169.000	195.000	215.750	207.000	220.000
Export	1.108	1.816	2.398	2.922	2.675
Binnenland	167.892	193.184	213.352	204.078	217.325

In 1997 is de import uit Spanje fors toegenomen. Naar schatting ging het in 1997 om 95.000 ton. Italië levert ook veel aan Duitsland maar niet meer zoveel als een paar jaar terug. Zowel in 1996 als in 1997 kwamen er ca. 36.000 ton Italiaanse aardbeien op de Duitse markt. Op grote afstand van deze twee volgen Polen, België en weer wat verder Nederland als andere leveranciers van aardbeien aan Duitsland

Tabel 19: Import aardbeien in Duitsland (Bron: Eurostat)

Bron: Eurostat	Jaar				t/m aug.	
	1993	1994	1995	1996	1996	1997
Januari	704	1.201	1.144	497	497	435
Februari	4.104	3.374	3.799	965	965	2.248
Maart	9.997	8.918	11.753	3.735	3.735	8.048
april	17.929	23.200	22.011	20.919	20.919	27.301
Mei	15.244	33.923	33.960	35.369	35.369	40.008
Juni	20.789	26.471	34.068	31.028	31.028	29.515
Juli	8.080	13.486	15.667	17.291	17.291	17.490
Augustus	3.222	10.227	8.754	9.180	9.180	6.541
September	1.860	2.547	4.990	6.750		
Oktober	1.348	2.099	2.362	2.178		
November	1.217	771	1.572	1.071		
December	701	2.021	1.975	975		
jan t/m aug.	80.069	120.800	131.156	118.984	118.984	131.586
Jaartotaal	85.195	128.238	142.055	129.958		
waarvan uit:					JAAR	
<i>Spanje 1)</i>	43.015	63.528	67.102	66.870		95.000
<i>Italië 1)</i>	36.739	45.957	49.751	36.950		37.000
<i>België/Lux. 1)</i>	10.087	8.141	10.021	7.670		4.500
Polen	7.777	4.771	8.487	6.579		5.681
Nederland	5.292	6.319	5.607	5.654		2.605
Frankrijk	5.929	5.524	3.660	4.002		3.738
Ver. Koninkrijk	1	18	554	657		937
Ver. Staten	348	745	423	605		245
Ov.Landen	888	1.419	1.110	914		502
Totaal 1)	110.076	136.422	146.715	129.901		150.208

1) Export van deze landen naar Duitsland (totaal wijkt af van jaartotaal dat is het officiële Duitse importcijfer, maar is te laag

Als gevolg van de gewijzigde registratie in de EU zijn de gegevens over de buitenlandse handel vanaf 1993 minder betrouwbaar.

5. BIJLAGEN

5.1 Wereldproductie

in tonnen, Bron: FAO

	1985	1990	1994	1995	1996	1997
USA	462.100	568.940	748.330	729.460	738.220	740.800
SPAIN	163.500	206.500	282.200	285.500	250.000	260.600
JAPAN	195.700	217.100	197.800	201.400	208.100	210.000
KOREA REP	45.108	108.438	151.263	168.528	170.089	174.000
ITALY	164.782	188.266	190.024	190.100	175.577	172.600
POLAND	211.901	241.284	141.602	211.271	181.213	162.509
RUSSIAN FED			112.500	110.000	121.000	121.000
TURKEY	33.500	51.000	65.000	76.000	107.000	102.000
MEXICO	56.665	106.912	95.006	131.839	119.148	96.707
GERMANY	83.425	73.973	58.900	68.780	77.233	78.877
FRANCE	91.100	87.000	81.955	79.735	77.000	70.000
UK	53.234	52.302	41.500	41.700	41.700	41.700
BEL-LUX	23.230	34.000	32.000	40.000	43.000	40.000
CANADA	34.811	28.931	32.805	31.700	29.000	31.500
EGYPT	21.514	43.053	25.000	25.000	26.000	26.500
NETHERLANDS	17.400	32.000	30.300	25.000	25.000	25.000
YUGOSLAVIA			21.000	24.000	25.000	25.000
UKRAINE			18.793	16.323	22.752	22.752
CZECH REP			19.658	17.300	16.400	16.400
CHILE	4.000	14.950	14.500	15.500	15.800	16.000
NORWAY	18.322	16.000	19.143	15.473	15.473	15.473
COLOMBIA	0	11.000	14.400	14.840	15.260	15.260
PERU	3.402	9.124	7.821	8.291	15.249	15.249
ROMANIA	29.085	18.200	12.300	12.692	11.735	13.499
IRAN	1.712	8.258	12.500	13.000	13.000	13.000
ISRAËL	10.700	14.284	13.000	13.000	13.000	13.000
HUNGARY	16.399	15.711	12.100	11.600	12.531	12.000
FINLAND	10.296	10.722	9.200	8.600	11.913	11.913
AUSTRALIA	4.320	5.499	8.532	10.808	11.635	11.635
AUSTRIA	15.390	13.605	13.063	13.750	10.966	10.966
MOROCCO	200	1.000	8.000	10.000	10.000	10.000
DENMARK	8.337	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
LEBANON	2.000	6.000	8.350	8.400	8.500	8.500
ARGENTINA	5.300	7.600	8.100	8.200	8.300	8.300
SWITZERLAND	5.030	6.972	7.946	8.931	8.274	8.274
GREECE	8.481	8.592	9.200	7.000	8.000	7.000
SLOVAKIA			11.000	6.800	6.800	6.800
BULGARIA	10.859	18.849	5.803	7.517	5.000	5.000
IRELAND	4.160	6.200	4.600	5.000	5.000	5.000
BOSNIA HERZG			5.000	4.800	4.800	4.800
CHINA	5.508	4.834	5.148	4.656	4.656	4.656
CZECHOSLOVAK	26.783	31.356				
USSR	120.000	88.000				
YUGOSLAV SFR	28.011	55.900				
OTHER COUNTRIES	28.745	27.105	36.568	37.666	37.216	38.470
WORD TOTAL	2.025.010	2.448.460	2.600.910	2.729.160	2.715.540	2.681.740

5.2 Wereldexport

In tonnen; Bron: FAO

	1985	1990	1994	1995	1996
SPAIN	46.701	103.667	159.508	172.914	159.417
ITALY	63.771	39.715	63.675	74.486	55.614
USA	10.832	48.470	57.450	50.921	52.843
MEXICO	3.733	14.457	19.471	27.932	29.761
BEL-LUX	7.531	19.642	19.943	28.967	28.240
POLAND	7.363	1.705	13.898	21.794	21.548
NETHERLANDS	5.590	13.670	15.785	14.235	16.386
FRANCE	12.177	10.897	13.577	10.559	12.355
MOROCCO	0	190	7.361	8.695	8.806
RUSSIAN FED			4.100	4.140	5.642
AUSTRALIA	0	234	1.060	3.072	3.260
GERMANY	1.272	1.884	1.811	2.430	2.905
ISRAËL	2.335	915	971	752	1.300
NEW ZEALAND	1.042	926	1.299	1.113	1.221
AUSTRIA	20	137	660	1.060	530
CANADA	0	110	56	68	436
EGYPT	0	163	948	717	426
NORWAY	0	28	361	472	363
PORTUGAL	142	1.060	1.326	1.296	352
KOREA REP	11	0	14	94	208
BRAZIL	1.054	67	124	40	181
UK	173	209	69	129	181
COLOMBIA	0	1.237	635	250	176
ROMANIA	1.000	0	3.375	791	164
HUNGARY	382	300	33	115	153
SWEDEN	8	2	69	250	103
SOUTH AFRICA	0	23	30	50	90
TURKEY	389	139	65	186	82
ECUADOR	579	273	672	477	21
BULGARIA	860	3.415	24	24	0
GUATEMALA	307	2.459	2.141	2.173	0
OTHER COUNTRIES	1.741	3.578	1.837	1.029	923
WORD TOTAL	169.013	269.572	392.348	431.231	403.687

5.3 Wereldimport

In tonnen; Bron: FAO

	1985	1990	1994	1995	1996
GERMANY	80.345	94.229	128.236	140.258	129.935
FRANCE	24.154	48.864	62.609	63.986	54.206
CANADA	21.317	33.778	39.207	37.515	40.703
USA	4.592	14.598	19.817	26.684	30.530
UK	12.513	19.086	26.485	25.480	26.370
NETHERLANDS	15.377	15.163	16.103	18.791	15.136
SWITZERLAND	12.325	11.632	12.967	14.820	13.379
AUSTRIA	8.069	9.943	13.150	11.294	10.797
BEL-LUX	6.880	9.866	11.262	11.541	10.616
ITALY	207	3.051	10.661	13.792	9.589
SWEDEN	1.549	2.726	3.702	4.002	5.166
JAPAN	1.612	3.244	4.259	5.134	4.491
MEXICO	27	862	9.388	3.698	4.086
DENMARK	1.643	4.788	4.086	3.902	3.814
China HongKong	0	1.340	3.065	2.905	2.371
PORTUGAL	0	43	1.321	1.979	2.030
CZECH REP			1.050	1.990	1.975
NORWAY	503	827	1.254	1.675	1.677
SAUDI ARABIA	421	1.039	3.510	1.225	1.225
FINLAND	33	184	417	836	1.134
SINGAPORE	0	0	0	786	872
CROATIA			362	1.089	780
RUSSIAN FED			0	0	662
IRELAND	135	327	407	444	567
SPAIN	0	303	523	301	428
SLOVENIA			207	477	340
MALAYSIA	0	37	139	220	319
KUWAIT	0	153	333	262	306
BRAZIL	0	80	67	325	255
ARGENTINA	405	43	401	217	224
ICELAND	0	57	102	151	216
SLOVAKIA			69	191	203
HUNGARY	0	34	395	1.462	178
OTHER COUNTRIES	243	967	1.292	1.110	952
WORD TOTAL	192.350	277.264	376.846	398.542	375.532

5.4 Import aardbeien EU-landen

Invoer van verse aardbeien in de EU

BRON:	Frankrijk	Belgie-Luxemburg	Nederland	Duitsland	Italië	Verenigd Koninkrijk	Ierland	Denemarken	Griekenland	Portugal	Spanje	Zweden	Finland	Oostenrijk	EUR 15
EUROSTAT															
1991	52.582	11.694	21.819	111.217	5.444	19.838	288	4.578	40	250	205	3.714	112	9.169	240.950
1992	50.799	10.526	15.947	96.929	7.359	21.743	246	5.152	55	490	189	3.586	150	8.040	221.211
1993	53.279	10.473	15.024	85.200	9.305	19.384	364	3.619	56	856	113	2.951	202	9.586	210.412
1994	62.551	11.262	16.174	122.831	10.579	26.485	407	4.086	100	1.300	490	3.702	417	13.151	273.535
1995	63.759	11.501	18.762	142.055	13.919	25.568	398	4.123	130	2.153	267	3.966	815	11.200	298.616
1996	54.553	10.881	17.455	129.958	9.605	26.817	593	3.961	81	2.045	396	5.296	1.142	15.057	277.840
Intra-EU	47.645	10.440	12.112	122.237	9.545	23.050	570	2.934	57	2.045	153	4.780	1.110	12.196	248.874
Extra-EU	6.908	441	5.343	7.721	60	3.767	23	1.027	24	-	243	516	32	2.861	28.966
Spanje	40.525	6.823	6.365	66.059	6.007	14.220	150	320	-	2.042	-	23	51	3.896	146.481
Italië	547	162	848	38.854	-	581	1	469	-	-	4	1.012	-	5.159	47.637
Belgie/Lux	4.240	-	3.865	6.634	171	3.208	17	994	-	1	13	2.007	324	119	21.593
Nederland	1.425	1.261	-	5.654	1.840	3.206	77	639	57	-	71	1.319	454	730	16.733
Polen	124	305	4.303	6.579	-	-	-	931	-	-	-	231	-	2.466	14.939
Frankrijk	-	1.521	730	4.002	1.220	1.378	34	125	-	2	42	48	18	637	9.757
Marokko	5.974	39	63	295	36	161	-	34	-	-	238	-	4	147	6.991
V.S.v.Amerika	639	50	42	605	12	2.781	2	-	-	-	-	6	-	21	4.158
Duitsland	346	526	272	-	36	25	-	380	-	-	-	369	67	1.653	3.674
Ver.Koninkrijk	381	52	16	657	218	-	291	-	-	-	6	-	-	-	1.621
Israël	7	37	640	149	6	416	-	-	1	-	-	-	-	48	1.304
Portugal	181	-	5	-	-	363	-	-	-	-	17	-	-	-	566
Egypte	63	-	159	28	1	197	-	-	22	-	-	7	1	23	501
Overige landen	101	105	147	442	58	281	21	69	1	-	5	274	223	158	1.885

5.5 Export aardbeien EU-landen

Uitvoer van verse aardbeien in de EU

BRON:	Frankrijk	België-Luxemburg	Nederland	Duitsland	Italië	Verenigd Koninkrijk	Ierland	Denemarken	Griekenland	Portugal	Spanje	Zweden	Finland	Oostenrijk	EUR 15
EUROSTAT															
1991	12.796	17.590	13.461	2.661	48.890	341	1.270	5	47	1.670	118.663	5	0	194	217.593
1992	15.172	18.778	13.400	1.384	46.616	375	1.017	45	-	1.517	108.052	4	55	250	206.665
1993	12.383	22.492	14.948	1.116	46.144	34	56	53	6	1.387	123.484	32	32	184	222.351
1994	13.565	19.943	15.315	1.770	63.535	69	26	62	155	1.325	159.453	69	108	663	276.058
1995	10.349	28.868	14.260	2.398	74.711	131	43	33	7	1.284	155.693	241	13	1.039	289.070
1996	12.399	28.973	16.633	2.918	55.646	247	12	26	14	357	147.845	150	5	779	266.004
Intra-EU	10.784	27.523	15.670	2.699	47.067	246	1	19	1	344	144.303	98	-	653	249.408
Extra-EU	1.615	1.450	963	219	8.579	1	11	7	13	13	3.542	52	5	126	16.596
Duitsland	5.652	7.670	5.421	-	36.950	-	-	8	-	-	66.870	-	-	559	123.130
Frankrijk	-	4.622	2.922	152	672	80	-	-	-	46	37.571	-	-	-	46.065
Ver. Koninkrijk	1.393	4.762	2.832	67	864	-	1	1	-	277	14.632	-	-	-	24.829
Nederland	804	6.130	-	166	1.003	-	-	-	-	4	6.598	-	-	-	14.705
Zwitserland	1.588	338	141	55	6.820	-	-	-	-	-	2.947	-	-	3	11.892
België/Lux.	1.468	-	964	455	108	-	-	-	-	-	6.522	-	-	-	9.517
Oostenrijk	74	228	569	741	5.790	-	-	-	-	-	1.992	-	-	-	9.394
Italië	860	182	1.053	51	-	-	-	8	1	-	6.252	-	-	38	8.445
Denemarken	121	1.621	784	364	739	-	-	-	-	-	497	-	-	8	4.134
Zweden	47	1.899	506	300	938	-	-	2	-	-	107	-	-	-	3.799
Portugal	1	4	2	-	-	-	-	-	-	-	3.066	-	-	-	3.073
Noorwegen	2	809	111	20	731	-	-	-	-	-	1	52	-	1	1.727
Ov. Landen	389	708	1.328	547	1.031	167	11	7	13	30	790	98	5	170	5.294

5.6 Import bevroren aardbeien in EU-landen

Invoer van bevroren aardbeien in de EU

BRON:	Frankrijk	België-Luxemburg	Nederland	Duitsland	Italië	Verenigd Koninkrijk	Ierland	Denemarken	Griekenland	Portugal	Spanje	Zweden	Finland	Oostenrijk	EUR 15
EUROSTAT															
1991	26.863	9.440	17.285	49.671	4.794	12.333	52	5.056	149	201	150	4.751	2.958	4.116	137.819
1992	31.017	9.146	18.081	62.773	3.717	12.409	55	6.197	194	125	177	4.075	3.545	4.986	156.497
1993	24.703	6.668	16.208	54.066	4.768	13.297	122		47	143	816	5.155	4.054	4.602	134.649
1994	31.239	13.891	22.982	56.061	4.670	15.324	266	8.166	130	108	3.463	7.780	5.345	5.835	175.360
1995	26.117	10.688	20.097	43.139	5.367	12.917	138	6.568	130	105	3.335	3.845	2.600	3.362	138.408
1996	24.582	8.923	22.733	62.228	4.617	11.528	122	7.144	265	95	1.619	5.585	4.211	5.535	159.187
Intra-EU	14.211	3.640	8.686	8.550	3.341	3.653	120	1.086	209	95	661	1.008	58	2.862	48.180
Extra-EU	10.371	5.283	14.047	53.678	1.276	7.875	2	6.058	56	-	958	4.577	4.153	2.673	111.007
Polen	6.580	3.325	23	48.702	836	4.615	-	5.770	-	-	22	4.489	4.103	2.326	80.791
Spanje	5.197	1.682	3.426	1.381	889	83	-	68	19	73	-	679	-	21	13.518
Nederland	4.715	696	-	2.913	106	1.586	41	438	-	22	64	92	28	588	11.289
Duitsland	979	687	3.920	-	1.446	409	-	301	3	-	429	20	10	1.986	10.190
België/Lux.	2.238	-	1.270	3.007	7	757	9	255	-	-	151	185	-	29	7.908
Turkije	850	330	40	3.298	400	2.597	-	20	3	-	-	8	18	89	7.653
Marokko	2.102	1.561	-	-	10	225	-	-	-	-	879	-	22	-	4.799
Frankrijk	-	292	59	169	858	368	8	-	-	-	11	4	-	56	1.825
Italië	781	-	4	453	-	35	-	-	-	-	-	-	-	182	1.455
Servie/ Montenegro	173	49	-	740	5	40	-	268	9	-	-	-	-	-	-
Overige landen	967	301	13.991	1.565	60	813	64	24	231	-	63	108	30	258	1.284

5.7 Uitvoer bevroren aardbeien uit EU-landen

Uitvoer van bevroren aardbeien in de EU

BRON:	Frankrijk	België-Luxemburg	Nederland	Duitsland	Italië	Verenigd Koninkrijk	Ierland	Denemarken	Griekenland	Portugal	Spanje	Zweden	Finland	Oostenrijk	EUR 15
EUROSTAT															
1991	2.349	2.774	185	6.547	2.414	268	793	249	0	37	9.723	66	0	233	25.638
1992	2.019	3.727	270	5.865	3.119	378	451	465	87	53	8.529	40	0	263	25.266
1993	3.892	4.539	272	5.874	1.802	133	488	-	188	5	17.257	39	4	194	34.687
1994	6.721	6.153	142	4.671	3.309	286	384	714	353	368	34.597	115	19	338	58.170
1995	3.340	4.181	301	5.901	1.039	499	314	577	70	490	24.302	2.816	7	604	44.441
1996	2.411	7.582	17	6.937	1.296	116	236	971	7	316	12.909	363	13	351	33.525
Intra-EU	1.905	7.356	13	6.733	1.249	113	236	543	-	197	11.432	289	-	301	30.367
Extra-EU	506	226	4	204	47	3	-	428	7	119	1.477	74	13	50	3.158
Nederland	13	1.965	-	2.916	11	30	-	-	-	-	4.388	-	-	29	9.352
Frankrijk	-	1.490	-	550	627	1	-	1	-	96	3.019	-	-	-	5.784
Duitsland	359	2.426	13	-	456	28	-	95	-	-	1.685	164	-	244	5.470
Italië	1.007	9	-	703	-	-	-	-	-	-	639	-	-	28	2.386
Ver. Koninkrijk	249	845	-	354	40	-	235	168	-	-	67	-	-	-	1.958
België/Lux.	197	-	-	465	-	38	1	99	-	101	691	-	-	-	1.592
Oostenrijk	13	91	-	1.128	114	-	-	-	-	-	23	-	-	-	1.369
Zweden	-	73	-	1	-	-	-	70	-	-	778	-	-	-	922
Saoedi-Arabië	-	47	-	-	-	-	-	-	-	-	818	-	-	-	865
Overige Landen	573	636	4	820	48	19	-	538	7	119	801	199	13	50	3.827